

Sygnatura akt I C 884/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

31 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dominika Romanowska

Protokolant: Anna Gniwek

po rozpoznaniu na rozprawie 12 maja 2016 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości (...) w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G.

przeciwko B. K. (1)

- o zapłatę

I. uchyla w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany 27 lutego 2014 r. przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny pod sygn. I Nc 850/13;

II. zasądza od pozwanego B. K. (1) na rzecz powoda Syndyka masy upadłości (...) w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G. kwotę 2.498.776,04 zł (dwa miliony czterysta dziewięćdziesiąt osiem tysięcy siedemset siedemdziesiąt sześć złotych i cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 2.210.844,51 zł od 08 października 2013 r. do dnia zapłaty i od kwoty 287.931,53 zł liczonymi od 05 listopada 2013 r. do dnia zapłaty;

III. oddala dalej idące powództwo;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 32.217 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 listopada 2013 r. strona powodowa (...) w G. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanego B. K. (1) kwoty 2.498.776,04 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 października 2013 r. do dnia zapłaty. Strona powodowa wniosła o wydanie przeciwko pozwanemu nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Na uzasadnienie swych żądań strona powodowa podała, że jest wierzycielem z weksla własnego wystawionego przez pozwanego, który to weksel opiewa na kwotę 2.498.776,04 zł, płatną w dniu 7 października 2013 r. Pozwany – pomimo wezwania – nie wykupił weksla do dnia wniesienia pozwu. Z kolei podstawę prawną żądania w zakresie odsetek ustawowych stanowi art. 481 k.c.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla w dniu 27 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 850/14 (k. 20) Sąd Okręgowy we Wrocławiu nakazał pozwanemu, aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił stronie powodowej z weksla kwotę 2.498.776,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 8 października 2013 r. do dnia zapłaty, oraz kosztami procesu w kwocie 32.217 zł.

W zarzutach od powyższego nakazu zapłaty (k. 25) pozwany B. K. (2) wniósł o uchylenie nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa. Pozwany zarzucił, że powództwo jest przedwczesne. Pozwany dwukrotnie zwracał się do strony powodowej o restrukturyzację zadłużenia, jednak pierwszy wniosek został odrzucony, natomiast w odniesieniu do drugiego strona pozwana zaproponowała rażąco niekorzystne dla pozwanego warunki spłaty.

Pozwany wskazał, że warunkiem dochodzenia od pozwanego wierzytelności z weksla in blanco było wypowiedzenie mu umowy pożyczki. W rzeczywistości jednak pozwanemu złożono jedynie wypowiedzenie warunkowe, a w późniejszym okresie strona powodowa powoływała się na dalsze obowiązywanie umowy pożyczki. W konsekwencji kwota pożyczki nie mogła zostać postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Przy tym, zgodnie z warunkami udzielania pożyczek i kredytów przez powodowy (...), przed wystąpieniem z powództwem (...) powinien wyczerpać wszelkie możliwości polubownego zakończenia sporu. W okolicznościach niniejszej sprawy strona powodowa ograniczała się jedynie do występowania z coraz to bardziej wygórowanymi roszczeniami, co czyni powództwo przedwczesnym.

Pozwany podniósł, że jest również dłużnikiem strony powodowej z tytułu poręczenia umowy pożyczki zawartej przez stronę powodową z E. J.. W związku z tą umową pozwany ustanowił hipotekę i poddał się egzekucji w akcie notarialnym do kwoty 6.360.000 zł. Akt ten został zaopatrzone klauzulą wykonalności, a następnie strona powodowa wszczęła przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne. Zdaniem pozwanego zaopatrzenie aktu notarialnego klauzulą wykonalności było nieuzasadnione i przedwczesne, a stanowisko pozwanego podzielił Sąd Okręgowy w Słupsku, I Wydział Cywilny, który wyrokiem dnia 24 stycznia 2012 r. (sygn. akt I C 220/11) uchylił w części przedmiotową klauzulę.

Pozwany wskazał nadto, iż strona powodowa dochodzi od pozwanego jako poręczyciela jeszcze jednej należności, z tytułu umowy pożyczki zawartej z P. J. (1). Pozwany poddał się tu również egzekucji w akcie notarialnym do kwoty 1.485.000 zł i obecnie prowadzone jest przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne z nieruchomości. Pozwany zarzucił, że strona powodowa nie dopełniła – w odniesieniu do tej umowy poręczenia – obowiązku niezwłocznego powiadomienia poręczyciela o opóźnieniu dłużnika w spełnieniu świadczenia, co mogłoby pozwolić pozwanemu na zmobilizowanie czy wręcz wywarcie presji na dłużniku głównym celem wykonania przez niego zobowiązania. Nadto pozwany nigdy nie uzyskał od strony powodowej jakichkolwiek informacji w przedmiocie wypowiedzenia umowy pożyczki P. J. (1), mimo że wypowiedzenie umowy było warunkiem prowadzenia egzekucji na podstawie aktu notarialnego.

Dodatkowo pozwany zarzucił, że strona pozwana dochodzi od niego zapłaty wierzytelności, których zaspokojenie nastąpiło w związku z przewłaszczeniem nieruchomości na zabezpieczenie roszczeń strony powodowej i wygaśnięciem uprawnienia dłużnika do żądania powrotnego przeniesienia prawa własności przewłaszczonej rzeczy. Przy tym pozwany wskazał, że w przypadku uznania, „że umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie wiąże w obecnej formie”, należy uznać, iż strona powodowa celowo wprowadziła w błąd pozwanego co do stanu prawnego poręczonej przez niego pożyczki, jak i wydzierżawionej następnie pozwanemu nieruchomości. Pozwany wyjaśnił, że jest większościowym udziałowcem (...) sp. z o.o. i pełni również w tej spółce funkcję prokurenta. Spółka ta wydzierżawiła od strony powodowej nieruchomość w B., stanowiącą stację paliw wraz z budynkiem motelu. W momencie zawierania umowy dzierżawy pozwany pozostawał w przekonaniu, zgodnie z którym nieruchomość ta, przewłaszczona uprzednio na rzecz strony powodowej, została przejęta przez stronę pozwaną na własność. Pozwany nie był natomiast świadomy istnienia dalszych umów zawartych z dłużnikiem dotyczących użyczenia tej nieruchomości, zawartych w formie zwykłej pisemnej. Pozwany zarzucił, że wskazane zachowanie strony pozwanej miało na celu obejście prawa celem pokrzywdzenia poręczycieli i jako takie wykazuje wszelkie znamiona strony pozornej. Pozwany zarzucił, że strona powodowa uczyniła ze swego prawa użytek, który jest sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa oraz zasadami współzycia społecznego.

W piśmie z dnia 4 listopada 2014 r. (k. 132, 240) strona powodowa wskazała, że w procesie wekslowym rozpoznanie zarzutów ogranicza się do uwzględnienia tego konkretnego stosunku prawnego, który stanowił podstawę do wydania weksla in blanco, a niedopuszczalne jest rozpoznawanie zarzutów wynikających z innych stosunków prawnych. Strona powodowa podniosła, iż wypowiedzenie umowy – wbrew zarzutom pozwanego – było jak najbardziej skuteczne, a strona powodowa po wypowiedzeniu umowy nie traktowała jej jako wiążącej.

Strona powodowa wskazała, że pożyczka na kwotę 2.300.000 zł została wypłacona dnia 20 marca 2007 r. Dokonywane wpłaty były rozliczane według kolejności na koszty upomnień, wezwań do zapłaty, odsetki karne (za opóźnienie w

splacie rat pożyczki), odsetki od kapitału pożyczki i bazę (kapitał). Strona podstawowa przedstawiła sposób splacania przez powoda należności oraz sposób księgowania tych wpłat przez powoda.

W piśmie z dnia 22 kwietnia 2015 r. (k. 281) L. K. (1) – syndyk masy upadłości powodowej (...) w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G. oświadczył, że wstępuje do niniejszego postępowania po stronie powodowej.

W pismach z dnia 3 września 2015 r. (k. 302) oraz z dnia 28 października 2015 r. (k. 318) pozwany wnosił o zawieszenie postępowania z uwagi na postępowanie karne prowadzone przez Prokuraturę Okręgową we W. pod sygn. akt VI Ds. 201/14, w którym pozwany ma status pokrzywdzonego. Pozwany wyjaśnił, iż nie posiada szczegółowej wiedzy dotyczącej tego postępowania – ze względu na brak możliwości zapoznania się z aktami sprawy – jednak z ogólnych wiadomości posiadanych przez pozwanego wynika, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że podczas transakcji kupna nieruchomości, na zakup której pozwany otrzymał pożyczkę od strony powodowej, doszło do popełnienia przestępstwa. Mianowicie pełnomocnik sprzedawcy nieruchomości, D. I. w istocie nie był umocowany do zbycia nieruchomości, ze względu na wcześniejsze odwołanie pełnomocnictwa przez właściciela nieruchomości, M. G.. W związku z tym wysoce prawdopodobne jest, że umowa sprzedaży przedmiotowej nieruchomości jest nieważna. Stwierdzenie tej okoliczności ma z kolei bezpośredni wpływ na ważność pozostałych umów bezpośrednio związanych z tą transakcją, w tym również na ważność umowy pożyczki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie umowy pożyczki (...) z dnia 30 marca 2007 r. (...) we W. udzieliła pozwanemu B. K. (2) pożyczki w wysokości 2.300.000 zł na okres 300 miesięcy, tj. do 16 marca 2032 r. Z udzielonej pożyczki (...) potrącił prowizję w wysokości 9,50 % kwoty pożyczki, to jest 218.5000 zł. Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, która na dzień zawarcia pożyczki wynosiła 8,5 %. Zastosowano system rat równych, przy czym w początkowym okresie trwania umowy pożyczki pożyczkobiorca spłacać miał wyłącznie odsetki. Część kwoty pożyczki w wysokości 1.600.000 zł miała zostać przekazana przez (...) na rachunek bankowy wskazany w akcie notarialnym kupna nieruchomości we wsi W. nr 113,114, Gmina S.. W trakcie trwania umowy strona powodowa ośmiokrotnie dokonała zmiany oprocentowania, które wynosiło na skutek tych zmian odpowiednio 9,25 %, 10%, 9,75 %, 10,25 %, 11 %, 10,50 %, 10,75 %, 11,50 %.

Dowód:

- umowa pożyczki (...), k. 146 – 149
- plany spłaty pożyczki, wydruki z systemu informatycznego (...), k. 151 – 155. 181 – 206, 241 – 244
- uchwały w przedmiocie zmian tabeli prowizji i opłat (...), k. 225 – 235

(...) we W. po zawarciu umowy pożyczki zmieniła nazwę na (...) z siedzibą w G.. Obecnie wobec powodowej (...) w G. prowadzone jest postępowanie upadłościowe obejmujące likwidację majątku upadłego, a syndykiem masy upadłości wyznaczono L. K. (2).

Dowód:

- odpis pełny z rejestru przedsiębiorców strony powodowej, k. 9 – 12
- postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ z 26 września 2014 r., sygn. akt VI GU 131/14, k. 143 - 144
- postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ z 20 listopada 2014 r., sygn. akt VI GUp 25/14, k. 284

W treści umowy pożyczki (...) zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy z 14-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także gdy Pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnej raty pożyczki za co najmniej jeden okres płatności, po uprzednim wezwaniu

Pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Dowód:

- umowa pożyczki (...), k. 33 - 35

W pismach dnia 23 listopada 2011 r., 24 września 2012 r. oraz 31 października 2012 r. pozwany był wzywany do zapłaty zaległych należności z tytułu spłaty kapitału, odsetek umownych, odsetek karnych oraz wezwań i zawiadomień. Pozwany wnosił o restrukturyzację zadłużenia, jednak strona powodowa nie wyraziła na to zgody, wskazując, iż pozwany nie przedstawił dokumentów potwierdzających pogorszenie jego sytuacji finansowej, a nadto deklarowana przez pozwanego wysokość wpłat nie pokrywa bieżąco naliczanych odsetek i nie przynosi perspektyw uregulowania zadłużenia w terminie możliwym do zaakceptowania przez (...).

Dowód:

- wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru, k. 207 – 215

- pismo strony powodowej z 19 grudnia 2012 r., k. 36

Wpłaty dokonywane przez pozwanego w trakcie trwania umowy zostały rozliczone w następujący sposób:

- wpłata 20.239 zł z 16.08.2007 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 20.237,92 z 17.09.2007 r. zł zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 20.238,46 zł z 18.10.2007 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 20.238,46 zł z 17.11.2007 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 20.238,46 zł z 15.12.2007 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.439 zł z 17.01.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.231,49 zł z 16.02.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.232 zł z 11.03.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.032 zł z 16.04.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.032,41 zł z 17.05.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.834,23 zł z 17.06.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.834,23 zł z 17.07.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.834,23 zł z 20.08.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.834,23 zł z 18.09.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 21.900 zł z 17.10.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 23.000 zł z 17.11.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 23.036,41 zł z 17.12.2008 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,

- wpłata 23.051,09 zł z 16.01.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.242 zł z 17.02.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.250 zł z 16.03.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.231,48 zł z 18.04.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.050 zł z 18.05.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 200 zł z 19.05.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.232,32 zł z 19.06.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.300 zł z 16.07.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.200 zł z 17.08.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 22.224 zł z 16.09.2009 r. zaliczona została kapitał – 827,83 zł i na poczet odsetek umownych – 21.396,17 zł,
- wpłata 22.250 zł z 16.10.2009 r. zaliczona została kapitał – 2.407,83 zł i na poczet odsetek umownych – 19.842,17 zł,,
- wpłata 22.300 zł z 16.11.2009 r. zaliczona została kapitał – 1.817,90 zł i na poczet odsetek umownych – 20.482,1 zł,,
- wpłata 15.000 zł z 16.12.2009 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 7.172,96 zł z 19.12.2009 r. zaliczona została kapitał – 2.367,26 zł i na poczet odsetek umownych – 4.805,70 zł,
- wpłata 22.260 zł z 18.01.2010 r. zaliczona została kapitał – 1.796,38 zł i na poczet odsetek umownych – 20.463,62 zł,
- wpłata 22.222,32 zł z 19.02.2010 r. zaliczona została kapitał – 1.812,39 zł i na poczet odsetek umownych – 20.409,93 zł,
- wpłata 22.300 zł z 18.03.2010 r. zaliczona została kapitał – 3.803,98 zł i na poczet odsetek umownych – 18.496,02 zł,
- wpłata 22.186,40 zł z 20.04.2010 r. zaliczona została kapitał – 1.862,48 zł, na poczet odsetek umownych – 20.319,84 zł i na poczet odsetek karnych – 4.08 zł,
- wpłata 22.241,16 zł z 20.05.2010 r. zaliczona została kapitał – 2.535,92 zł i na poczet odsetek umownych – 19.705,24 zł,
- wpłata 22.341,16 zł z 17.06.2010 r. zaliczona została kapitał – 1.901,71 zł i na poczet odsetek umownych – 20.339,45 zł,
- wpłata 22.246,80 zł z 20.07.2010 r. zaliczona została na kapitał – 3.803,98 zł i na poczet odsetek umownych – 18.496,02 zł,
- wpłata 22.241,16 zł z 18.08.2010 r. zaliczona została na kapitał – 1.941,62 zł i na poczet odsetek umownych – 20.299,54 zł,
- wpłata 22.241,16 zł z 18.09.2010 r. zaliczona została na kapitał – 1.958,94 zł i na poczet odsetek umownych – 20.282,22zł,
- wpłata 22.241,16 zł z 19.10.2010 r. zaliczona została na kapitał – 2.630,11 zł i na poczet odsetek umownych – 19.611,05 zł,

- wpłata 22.241,16 zł z 17.11.2010 r. zaliczona została na kapitał – 1.999,87 zł i na poczet odsetek umownych – 20.241,29 zł,
- wpłata 22.244,09 zł z 18.12.2010 r. zaliczona została na kapitał – 2.670,07 zł, na poczet odsetek umownych – 19.571,09 zł i na poczet odsetek karnych – 2,93 zł,
- wpłata 22.300 zł z 17.01.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.041,50 zł i na poczet odsetek umownych – 20.258,50 zł,
- wpłata 22.184,69 zł z 18.02.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.059,72 z, na poczet odsetek umownych – 20.122,60 zł i na poczet odsetek karnych – 2,37 zł,
- wpłata 22.248,11 zł z 19.03.2011 r. zaliczona została na kapitał – 4.029,34 zł, na poczet odsetek umownych – 18.211,82 zł i na poczet odsetek karnych – 6,95 zł,
- wpłata 22.626,26 zł z 20.04.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.418,91 zł, na poczet odsetek umownych – 20.204,43 zł i na poczet odsetek karnych – 2,92 zł,
- wpłata 22.626,75 zł z 18.05.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.703,07 zł, na poczet odsetek umownych – 19.920,27 zł i na poczet odsetek karnych – 3,41 zł,
- wpłata 22.650 zł z 17.06.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.063,74 zł i na poczet odsetek umownych – 20.586,26 zł,
- wpłata 22.590 zł z 18.07.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.738,51 zł i na poczet odsetek umownych – 19.851,49 zł,
- wpłata 6,68 zł z 19.07.2011 r. zaliczona w całości została na kapitał,
- wpłata 23.800 zł z 16.08.2011 r. zaliczona została na kapitał – 3.284,31 zł i na poczet odsetek umownych – 20.515,69 zł,
- wpłata 23.760 zł z 19.09.2011 r. zaliczona została na kapitał – 1.827,56 zł, na poczet odsetek umownych – 21.928,83 zł i na poczet odsetek karnych – 3,61 zł,
- wpłata 23.800 zł z 17.10.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.580,51 zł i na poczet odsetek umownych – 21.219,49 zł,
- wpłata 23.777,34 zł z 01.12.2011 r. zaliczona została na kapitał – 1.899,37 zł, na poczet odsetek umownych – 21.839,24 zł, na poczet odsetek karnych – 18,73 zł i na pozostałe koszty – 30 zł,
- wpłata 23.800 zł z 19.12.2011 r. zaliczona została na kapitał – 2.622,86 zł, na poczet odsetek umownych – 21.171,97 zł i na poczet odsetek karnych – 5,17 zł,
- wpłata 23.754,06 zł z 21.01.2012 r. zaliczona została na kapitał – 1.943,53 zł, na poczet odsetek umownych – 21.804,14 zł i na poczet odsetek karnych – 6,39 zł,
- wpłata 23.777,7 zł z 21.02.2012 r. zaliczona została na kapitał – 1.962,52 zł, na poczet odsetek umownych – 21.808,73 zł i na poczet odsetek karnych – 6,45 zł,
- wpłata 23.771,25 zł z 16.03.2012 r. zaliczona została na kapitał – 3.378,46 zł i na poczet odsetek umownych – 20.383,79 zł,
- wpłata 23.773,9 zł z 19.04.2012 r. zaliczona została na kapitał – 2.014,77 zł, na poczet odsetek umownych – 21.756,48 zł i na poczet odsetek karnych – 2,65 zł,

- wpłata 23.800 zł z 18.05.2012 r. zaliczona została na kapitał – 2.735,63 zł, na poczet odsetek umownych – 21.061,17 zł i na poczet odsetek karnych – 3,75 zł,
- wpłata 23.780 z 18.06.2012 r. zaliczona została na kapitał – 2.061,17 zł i na poczet odsetek umownych – 21.718,83 zł,
- wpłata 23.743,21 zł z 19.07.2012 r. zaliczona została na kapitał – 2.780,97 zł, na poczet odsetek umownych – 20.956,53 zł i na poczet odsetek karnych – 5,71 zł,
- wpłata 2.800 zł z 17.08.2012 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych – 2.798,56 zł i na poczet odsetek karnych – 1,44 zł,
- wpłata 20.979,91 zł z 22.08.2012 r. zaliczona została na kapitał – 2.108,46 zł, na poczet odsetek umownych – 18.864,23 zł i na poczet odsetek karnych – 7,22 zł,
- wpłata 717,21 zł z 16.09.2012 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych,
- wpłata 24.000 zł z 17.10.2012 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych – 23.919,3 zł, na poczet odsetek karnych – 45,70 zł i na koszty wezwania do zapłaty – 35 zł,
- wpłata 23.050 zł z 15.11.2012 r. zaliczona została na kapitał – 4.976,37 zł, na poczet odsetek umownych – 17.940,74 zł, na poczet odsetek karnych – 97,89 zł i na koszty wezwania do zapłaty – 35 zł,
- wpłata 6.000 zł z 17.12.2012 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych – 5.519,44 zł, na poczet odsetek karnych – 45,56 zł i na koszty wezwania do zapłaty – 35 zł,
- wpłata 6.000 zł z 16.01.2013 r. zaliczona została na poczet odsetek umownych – 5.904,94 zł i na poczet odsetek karnych – 95,06 zł.

Dowód:

- raport spłaty na dzień 8 października 2013 r., k. 236
- plany spłaty pożyczki, wydruki z systemu informatycznego (...), k. 151 – 155. 181 – 206, 241 – 244

Pismem z dnia 3 grudnia 2012 r. pozwany został wezwany do zapłaty zaległej kwoty 23.819,47 zł ze wskazaniem, iż w przypadku nieuregulowania zadłużenia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania strona powodowa zastrzeża sobie prawo do wypowiedzenia umowy oraz postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności. Z kolei pismem z dnia 17 stycznia 2013 r. oznaczonym jako „ostateczne wezwanie do zapłaty” pozwany został wezwany do zapłaty zaległej kwoty 59.517,65 zł wraz z dalszymi odsetkami za zwłokę w zapłacie zaległej kwoty, z zastrzeżeniem możliwości wypowiedzenia przez stronę powodową umowy pożyczki oraz postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności.

Dowód:

- wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru, k. 206 - 219

Pismem datowanym na dzień 30 stycznia 2013 r., odebrany przez pozwanego w dniu 4 lutego 2013 r., (...) z siedzibą we W. wobec zaprzestania przez pozwanego terminowej spłaty zobowiązania wypowiedziała umowę pożyczki. W treści pisma wskazano, że łączna wysokość przeterminowanego zadłużenia na dzień 30 stycznia 2013 r. wynosi 59.574,85 zł. Zaznaczono, że cała niespłacona część pożyczki wraz z należnymi odsetkami zostanie postawiona w stan natychmiastowej wymagalności z upływem 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wypowiedzenia umowy, wzywając jednocześnie pozwanego do dobrowolnego uregulowania należności we wskazanym 30-dniowym terminie. Poinformowano pozwanego, że do dnia 16 lutego 2013 r. wymagana będzie kolejna rata w wysokości 23.771,25 zł, która zwiększy zadłużenie pozwanego. Wskazano nadto, że uregulowanie ww. należności wraz z odsetkami we wskazanym

terminie spowoduje powrót do pierwotnego planu spłaty. Na dzień wypowiedzenia pozostały do spłaty kapitał pożyczki wynosił 2.210.844,51 zł.

Dowód:

- wypowiedzenie umowy datowane na 30 stycznia 2013 r. wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 39, 222 – 224,

- raport spłaty na dzień 8 października 2013 r., k. 236

Wpłaty dokonywane po upływie terminu wypowiedzenia umowy zaliczane były w całości na poczet odsetek karnych liczonych od całego niespłaconego kapitału.

Dowód:

- raport spłaty na dzień 8 października 2013 r., k. 236

W piśmie z dnia 22 maja 2013 r. strona powodowa wskazała, iż nie wyraża zgody na restrukturyzację zadłużenia w sposób podany przez pozwanego (rata miesięczna w kwocie 6.000 zł) i nie wyraża zgody na odstąpienie od postępowania windykacyjnego. W treści pisma wskazano, że możliwa do zaakceptowania miesięczna rata powinna wynosić minimum 50.000 zł. Nadto wraz ze wskazanym pismem przekazano pozwanemu – jako prokurentowi (...) sp. z o.o. – dalsze pisma odnośnie do wypowiedzenia umów dzierżawy z dnia 9 lutego 2010 r. dotyczących nieruchomości w B., (...) oraz przeprowadzenia czynności zdawczo-odbiorczych.

Dowód:

- pismo strony powodowej z 22 maja 2013 r., k. 37

Zabezpieczeniem pożyczki zaciągniętej przez pozwanego był między innymi wystawiony przez niego in blanco weksel własny. Weksel został wypełniony przez stronę powodową na aktualną kwotę zadłużenia w wysokości 2.498.776,04 zł, z datą płatności wyznaczoną na dzień 7 października 2013 r.

Dowód:

- weksel datowany na 25 września 2013 r., k. 17

- deklaracja wekslowa z 30 marca 2007 r., k. 145

Pozwany B. K. (2) pieniądze otrzymane z pożyczki przeznaczył w większości na zakup nieruchomości położonej we wsi W., obręb (...), gmina S.. Sprzedawca i uprzedni właściciel nieruchomości, M. G. była reprezentowana przez D. I., który legitymował się pełnomocnictwem notarialnym udzielonym mu przez M. G. w dniu 14 kwietnia 2007 r. Obecnie M. G. zarzuca pełnomocnikowi, że nie rozliczył się z otrzymanej od pozwanego ceny sprzedaży i z tego powodu toczy się przeciwko D. I. postępowanie przygotowawcze, w którym postawiono pełnomocnikowi zarzut przywłaszczenia mienia znacznej wartości.

Dowód:

- postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia 20 września 2011 r., akta postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową we W. (sygn akt VI Ds 11/08), k. 319

- protokół przesłuchania świadka M. G., akta postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową we W. (sygn akt VI Ds 11/08), k. 319

- pełnomocnictwo notarialne z dnia 14 kwietnia 2007 r., akta postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową we W. (sygn akt VI Ds 11/08), k. 308 – 311

Niezależnie od pożyczki będącej przedmiotem niniejszego postępowania pozwany posiada dalsze zadłużenie wobec strony powodowej z tytułu poręczeń i hipotek udzielonych na zabezpieczenie pożyczki zaciągniętej przez P. J. (2) w kwocie 4.240.000 zł (z wyłączeniem odpowiedzialności pozwanego ponad kwotę 2.332.636,25 zł) oraz na zabezpieczenie pożyczki zaciągniętej przez P. J. (1) w kwocie 990.000 zł.

Dowód:

- oświadczenie o ustanowieniu hipoteki i o poddaniu się egzekucji sporządzone 30 czerwca 2008 r. przez notariuszem D. G., (...), k. 40 – 44
- plan spłaty pożyczki przez P. J. (2), k. 45 – 46
- wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt I C 220/11 w przedmiocie częściowego pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wraz z uzasadnieniem, k. 47 – 55
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji sporządzone 17 października 2008 r. przed notariuszem S. S., (...), k. 56 - 61
- postanowienie Sądu Rejonowego w Bytowie z dnia 12 lipca 2010 r., sygn. akt I Co 433/10 w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, k. 62 - 67

Pismem doręczonym w dniu 27 września 2013 r. strona powodowa wezwała pozwanego do wykupienia weksła w terminie do dnia 7 października 2013 r., wskazując na zadłużenie w łącznej wysokości 2.498.776,04 zł (w tym kwota 2.210.844,51 zł kapitału oraz dalsza należność tytułem odsetek).

Dowód:

- wezwanie do wykupienia weksła wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 13 – 14

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zapłaty kwoty 2.498.776,04 zł wraz z odsetkami, oferując na tę okoliczność weksel własny wystawiony przez pozwanego, a – w dalszym toku postępowania, po wniesieniu przez pozwanego zarzutów do nakazu zapłaty – umowę pożyczki, której zabezpieczeniu służył wskazany weksel. Wobec podniesienia przez pozwanego zarzutów nawiązujących do treści umowy pożyczki oraz wymagalności roszczenia spór pomiędzy stronami przeniósł się na płaszczyznę stosunku podstawowego, zabezpieczonego przez weksel wystawiony na rzecz strony powodowej. W ocenie Sądu, przynajmniej potencjalnie, dopuszczalne było nawiązywanie przez pozwanego do okoliczności nawiązujących do innych relacji prawnych wiążących strony procesu, o ile okoliczności te mogły mieć wpływ na istnienie czy rozmiar wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu (na przykład w kontekście interpretacji treści umowy pożyczki zawieranej przez strony).

Podnoszone przez pozwanego zarzuty okazały się jednak w całości bezzasadne, a częściowe oddalenie powództwa dotyczy jedynie odsetek, w takim zakresie w jakim strona powodowa domagała się zapłaty odsetek od skapitalizowanej kwoty odsetek za okres przed dniem wniesienia powództwa w niniejszej sprawie. Okoliczność ta zostanie omówiona w dalszej części uzasadnienia, a w tym miejscu wskazać należy, odnosząc się do zarzutów pozwanego, iż pozwany nie wykazał, żeby umowa sprzedaży nieruchomości, której sfinansowaniu służyła pożyczka, była dotknięta jakąkolwiek wadą. W istocie fakt działania pełnomocnika bez umocowania powodowałby, że jej ważność zależałaby od ewentualnego potwierdzenia czynności przez mocodawcę – zbywcę nieruchomości (art. 103 k.c.). Z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania przygotowawczego toczącego się przeciwko pełnomocnikowi wynika jednak, iż nie działał on bez umocowania. Wypowiedzenie dotyczyło bowiem innego – wcześniejszego – pełnomocnictwa udzielonego przez uprzednią właścicielkę nieruchomości, a nie tego, które stanowiło podstawę umocowania do zawarcia umowy sprzedaży z pozwany. Natomiast fakt nierozliczenia się przez pełnomocnika z ceny uzyskanej ze

sprzedaży nieruchomości nie może – sam w sobie – wpływać na skuteczność udzielonego pełnomocnictwa i zawartej umowy sprzedaży, lecz stanowi podstawę do ewentualnych roszczeń, jakie zbywca nieruchomości może podnosić wobec pełnomocnika. Niezależnie od tego, z zaferowanych dowodów nie wynika, żeby uprzednia właścicielka wysuwała wobec pozwanego jakiegokolwiek żądania, pomimo że postępowanie przygotowawcze toczy się już od 2011 r.

Niezależnie od tego, w ocenie Sądu fakt ewentualnej bezskuteczności umowy sprzedaży nie może wpływać na skuteczność umowy pożyczki udzielonej pozwanemu, gdyż z treści umowy pożyczki nie wynika, żeby strona powodowa miała ponosić ryzyko takiej okoliczności, a przypisywanie takiego ryzyka pożyczkodawcy nie wynika również z samej konstrukcji umowy pożyczki. Pozwany wskazuje, że gdyby wiedział o nieważności pełnomocnictwa, to nie zawarłby umowy pożyczki zabezpieczonej wekslem i został wprowadzony w błąd co do ważności umowy sprzedaży. Pozwany nie złożył jednak oświadczenia u uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu (art. 88 k.c.). Pozwany nie wykazał również przesłanek umożliwiających mu złożenie takiego oświadczenia, a mianowicie nie udowodnił, żeby strona powodowa wywołała ten błąd, wiedziała o nim lub mogła go z łatwością zauważyć (art. 84 § 1 k.c.). Sama – podawana przez pozwanego – okoliczność podpisania umowy sprzedaży przed notariuszem w siedzibie strony powodowej nie uzasadnia przyjęcia przez domniemanie, że strona powodowa mogła ten błąd zauważyć. Wyjaśnić przy tym należy, że rozważania te mają jedynie uzupełniające znaczenie, skoro pełnomocnictwo – jak było wyżej wskazane – nie było wadliwe, a zatem w istocie pozwany nie pozostawał w błędzie co do istnienia umocowania po stronie pełnomocnika. Z tych przyczyn na rozprawie w dniu 28 stycznia 2016 r. Sąd oddalił wnioski pozwanego o zawieszenie postępowania.

Pozwany nie zdołał również wykazać, żeby wypowiedzenie umowy pożyczki nie było skuteczne. W piśmie z dnia 30 stycznia 2013 r. strona powodowa w wyraźny sposób oświadczyła, że wypowiada umowę pożyczki, a oświadczenie to było uzasadnione, skoro pozwany nie spłacał wymagalnych rat (w szczególności jego zadłużenie przekraczało jedną miesięczną ratę pożyczki). Pozwany był we wcześniejszym okresie kilkakrotnie wzywany do zapłaty zaległości, a nadto był informowany o możliwości wypowiedzenia pożyczki. Samo oświadczenie z dnia 30 stycznia 2013 r. miało charakter warunkowy, ale w tym jedynie sensie, iż zapłata przez pozwanego zaległych należności w wyznaczonym pozwanemu terminie miała prowadzić powrotu do pierwotnego planu spłaty. Pozwany nie spłacił jednak należności, a w późniejszym okresie strony nie zawarły żadnego porozumienia na podstawie, którego doszłoby do odroczenia płatności zadłużenia pozwanego czy też rozłożenia go na raty. Przy tym z zaferowanej przez stronę powodową korespondencji w żadnym zakresie nie wynika, żeby strona powodowa chciała cofnąć swoje oświadczenie o wypowiedzenie umowy czy też traktowała umowę pożyczki jako wiążącą. Wniosku takiego nie można wysnuwać z samego kierowania żądań zapłaty do pozwanego czy też odwoływania się w treści korespondencji do oznaczenia numeru pożyczki, które miało jedynie indywidualizować źródło wierzytelności przysługującej stronie powodowej.

Również pozostałe zarzuty pozwanego okazały się niezasadne. Istnienie dalszego zadłużenia wobec strony powodowej nie ma w sposób oczywisty wpływu na możliwość dochodzenia należności z tytułu udzielenia pożyczki. Pozwany w żadnym zakresie nie udowodnił przy tym swoich twierdzeń, zgodnie z którymi egzekucja tych należności następuje „z naruszeniem norm prawa materialnego”. Powód złożył dwukrotnie oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji z tytułu udzielonych poręczeń, a wskazane akty notarialne zostały zaopatrzone w klauzule wykonalności i stanowiły podstawę do prowadzenia egzekucji przeciwko pozwanemu. Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 24 stycznia 2012 r. w istocie częściowo uwzględnił żądanie pozwanego w przedmiocie pozbawienia wykonalności jednego z dwóch tytułów wykonawczych, jednak jak wynika z treści tego orzeczenia oraz jego uzasadnienia, pozbawienie wykonalności dotyczyło jedynie obowiązku zapłaty ponad kwotę 2.332.636,25 zł, to jest w zakresie ponad kwotę niezapłaconych na dzień wyrokowania rat pożyczki. Pozwany nie wskazuje zaś, żeby wnosił powództwo przeciwegzekucyjne skierowane przeciwko drugiemu tytułowi stanowiącemu podstawę do prowadzenia przeciwko niemu egzekucji w związku z brakiem spłaty pożyczki zaciągniętej przez P. J. (1). W związku z tym pozwany nie może obecnie podnosić w niniejszym postępowaniu zarzutów dotyczących odpowiedzialności pozwanego za to zobowiązanie. Przy tym, jak już sygnalizowano, nawet ewentualna zasadność takich zarzutów nie wpływałaby na obowiązek zapłaty należności objętych niniejszym postępowaniem, mających podstawę w odrębnej umowie pożyczki.

Bez znaczenia dla sprawy pozostaje okoliczność prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę (...) sp. z o.o., której większościowym udziałowcem oraz prokurentem jest pozwany, z wykorzystaniem nieruchomości wydierżawionej przez stronę powodową. Pozwany powołuje się na swój błąd co do tego, że wskazana nieruchomość została przejęta definitywnie na własność przez stronę powodową. Pozwany nie zaoferował jednak wskazanej umowy (umów) dzierżawy, jak również nie wyjaśnił nawet w jaki sposób podnoszona okoliczność miałyby wpływać na rozmiar zadłużenia pozwanego będącego przedmiotem niniejszego postępowania. Nadto – podobnie jak w przypadku rzekomego błędu co do umocowania pełnomocnika zbywającego pozwanemu nieruchomość – pozwany nie złożył oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków oświadczenia złożonego pod wpływem błędu, a także nie wykazał przesłanek uregulowanych art. 84 k.c., w szczególności nie wykazał, że wskazany błąd dotyczył treści czynności prawnej (umowy pożyczki będącej podstawą powództwa w niniejszej sprawie). Z dokumentów przedstawionych w niniejszym postępowaniu (vide umowa użyczenia nieruchomości wraz z aneksem, k. 81 i n, pismo strony powodowej z 22 maja 2013 r., k. 37,) wynika jedynie tyle, iż spółka (...) dzierżawiła od strony powodowej nieruchomości uprzednio przewłaszczone na rzecz strony powodowej przez P. J. (1). W ocenie Sądu ewentualne roszczenia podnoszone w związku z tą współpracą przez spółkę (...) wobec strony powodowej czy też przez stronę powodową wobec spółki (...) mogłyby być ewentualnie rozpatrywane w odrębnym postępowaniu pomiędzy tymi podmiotami.

Na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut związany z brakiem prób polubownego zakończenia sporu przed wniesieniem powództwa do Sądu, pomimo że pozwany jest członkiem (...). Należy zważyć, iż z aktów regulujących działalność powodowego (...) (vide statut (...), k. 158 i n.; regulamin udzielania kredytów i pożyczek, k. 168 i n.) jak również z umowy pożyczki nie wynika, żeby strona powodowa była obowiązana do przeprowadzenia jakiejś sformalizowanej procedury wewnętrznej poprzedzającej możliwość wytoczenia powództwa. Z kolei z zaoferowanych dokumentów wynika, że pozwany był wielokrotnie wzywany do zapłaty zaległości, a wezwania te nie były skuteczne. Powództwo w niniejszej sprawie zostało wniesione w listopadzie 2013 r., a zatem 9 miesięcy po dacie wypowiedzenia umowy kredytu. Przed wniesieniem powództwa strony prowadziły rozmowy dotyczące możliwe restrukturyzacji zadłużenia pozwanego, nie osiągając jednak w tym zakresie porozumienia. Nie można zatem uznać, żeby powództwo wniesione w niniejszej sprawie było przedwczesne.

Na rozprawie w dniu 12 maja 2016 r. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego ze względu na jego nieusprawiedliwioną nieobecność na rozprawie. Pozwany wnosił o odroczenie rozprawy, powołując się na konieczność hospitalizacji i dołączył do wniosku skierowanie do szpitala. Z treści tego skierowania nie wynika jednak kiedy zostało ono wystawione oraz kiedy pozwany miałby zostać przyjęty do szpitala. Przede wszystkim zaś pozwany nie przedłożył zaświadczenia wystawionego przez lekarza sądowego, a wyłącznie takie zaświadczenie usprawiedliwia nieobecność strony na rozprawie spowodowaną chorobą (art. 214¹ § 1 k.p.c.). Nadto pozwany nie stawił się również na wcześniejszą rozprawę w dniu 28 stycznia 2016 r., na której miał być słuchany w charakterze strony – przy czym ta nieobecność pozwanego została uznana za usprawiedliwioną. We wcześniejszym okresie pozwany wnosił o zawieszenie postępowania, powołując się na fakt działania przez pełnomocnika zbywcy nieruchomości bez umocowania i znaczenie tej okoliczności w kontekście ważności umowy pożyczki, albowiem okoliczność działania pełnomocnika bez umocowania po pierwsze nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia procesu a po drugie - nie potwierdziła się po skonfrontowaniu twierdzeń pozwanego z treścią dokumentów znajdujących się w aktach postępowania przygotowawczego. Biorąc zaś całokształt tych okoliczności pod uwagę Sąd uznał, że działania podejmowane przez pozwanego służą jedynie przedłużeniu postępowania. Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów potwierdzających istnienie zadłużenia a także obrazujących przebieg realizacji umowy, sposób księgowania przez stronę powodową dokonywanych przez pozwanego wpłat a także przyczyny i skuteczność wypowiedzenia umowy. Zawnioskowane przez pozwanego dowody z przesłuchania świadków P. J. (2), P. J. (1), D. I., M. G., M. S., M. M., R. K., P. K. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu albowiem dotyczyły okoliczności pozostających poza ramami łączącego strony stosunku prawnego (art. 227 k.p.c.).

Zgodnie z art. 720 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. W niniejszym postępowaniu pozwany nie

kwestionował samej wysokości dochodzonej przez stronę pozwaną należności. Należy jednak zauważyć, że w treści wezwania do wykupu weksła (k. 13) wskazano, że kwota wymaganego kapitału wynosi 2.210.884,51 zł, natomiast dalszą należność stanowiły odsetki w kwocie łącznie 287.931,53 zł. W niniejszym postępowaniu zaś powód domagał się kwoty 2.498.776,04 zł, a zatem kwoty kapitału powiększonej o odsetki – wraz z dalszymi odsetkami od tej łącznej kwoty od dnia 8 października 2013 r. (dzień po dacie wykupu weksła). Tymczasem w myśl art. 482 § 1 k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Z tego też powodu zasądzenie odsetek od kwoty 287.931,53 zł możliwe było dopiero od daty wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, a zatem od dnia 5 listopada 2013 r.

W świetle powyższych rozważań w trybie przepisu art. 496 k.p.c. należało orzec jak w pkt. I i II sentencji wyroku. W związku z uwzględnieniem nieznaczonej części zarzutów w zakresie odsetek nakaz podlegał uchyleniu w całości, wymuszając orzeczenie o żądaniu pozwu (por. D. Zawistowski, Komentarz do art. 496 Kodeksu postępowania cywilnego, teza nr 3, LEX 2013).

Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c.. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W razie częściowego tylko uwzględnienia koszty będą wzajemnie zniesione lub rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania (art. 100 k.c.). W okolicznościach niniejszej sprawy strona powodowa uległa jedynie co do nieznaczonej części swego żądania – w zakresie daty początkowej naliczania odsetek od części kwoty objętej żądaniem – a zatem zasadnym było obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów poniesionych przez pozwanego. Na koszty te w wysokości 32.217 zł składała się zaś opłata od pozwu w wysokości 25.000 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 7.217 zł.